



Brüssel, 15. oktoober 2019
(OR. en)

Institutsioonidevahelised
dokumendid:
2018/0213(COD)
2019/0161(COD)
2018/0212(COD)

13116/1/19
REV 1

JUR 591
EUROGROUP 10
ECOFIN 873
UEM 301
CODEC 1481
CADREFIN 343

PANUS

Saatja: Õigustalitus
Saaja: Eurorühm laiendatud koosseisus
Teema: Lähenedmise ja konkurentsivõime eelarveline toetusvahend: volitusklausli ja valitsustevahelise kokkuleppe õigusliku staatuse, suhte ja mõju läbivaatamine

I. SISSEJUHATUS

1. Lähenedmise ja konkurentsivõime eelarvelise toetusvahendi tingimustes, mille eurorühm (laiendatud koosseis) 9. oktoobril 2019 kinnitas, on vahendi rahastamise kohta muu hulgas järgmine tekst.

„Discussions on an IGA, whose legal status will be explained in an annex to the summing up letter by the Council Legal Service, will continue at the level of the EWG. The EWG should submit a report covering the need, the content, modalities and the size of an IGA in due time to allow for a final decision in the context of the MFF.

An enabling clause to be included in the Regulation based on Art 175^{cc}.

2. Eurorühma 9. oktoobri 2019. aasta kohtumisel (laiendatud koosseis) paluti nõukogu õigustalitusel täpsustada nii toetusvahendi tingimustes osutatud volitusklausli kui ka valitsustevahelise kokkuleppe õiguslikku seisundit, suhet ja mõju. Eurorühma esimees palus samuti, et nõukogu õigustalitus esitaks oma suuliselt esitatud seisukoha ka kirjalikult (nagu on ka tingimustes märgitud). Käesoleva panusega vastatakse nimetatud taotlusele.

II. ÕIGUSLIK ANALÜÜS

3. Kavandatavasse lähenemise ja konkurentsivõime eelarvelist toetusvahendit käsitlevasse määrusesse lisatava volitusklausli eesmärk on anda liikmesriikidele luba teha täiendavaid sissemakseid liidu eelarvesse ning kasutada neid makseid lähenemise ja konkurentsivõime eelarvelise toetusvahendi kulude rahastamiseks. Selliseid täiendavaid sissemakseid antaks sihtotstarbelise välistuluna, erandina finantsmääruse artikli 20 kohasest kõikehõlmavuse põhimõttest, mille kohaselt kõiki kuluartikleid rahastatakse vahet tegemata kõikidest tuludest. See erand tuleks seega sõnastada erandina kõikehõlmavuse põhimõttest, mille suhtes ELi seadusandja saab kasutada kaalutlusõigust, nagu nähtub finantsmääruse artiklis 21 osutatud olemasolevatest sihtotstarbeliste välis- ja sisetulude kategooriatest.

4. ELi aluslepingud või ELi teisese õiguse akt (nagu lähenemise ja konkurentsivõime eelarvelist toetusvahendit käsitlev määrus) ei saa aga õiguslikult kohustada liikmesriike sõlmima tingimustes osutatud valitsustevahelist kokkulepet või sundida neid tegema liidu eelarvesse makseid, mis jäävad omavahendite süsteemis määratletud rahaliste kohustuste raamistikust välja. Seepärast ei saa volitusklausel olla valitsustevahelise kokkuleppe üle peetavate läbirääkimiste, kokkuleppe allkirjastamise ja sõlmimise aluseks, kui liikmesriigid võtavad endale õigusliku kohustuse koondada ja eraldada välistulusid lähenemise ja konkurentsivõime eelarvelisele toetusvahendile. Liikmesriikidel on rahvusvahelise avaliku õiguse alusel vabadus teha otsus pidada valitsustevahelise kokkuleppe üle läbirääkimisi, see allkirjastada ja sõlmida¹.
5. Liikmesriikide nõusolek pidada valitsustevahelise kokkuleppe sätteid enda jaoks siduvaks sõltub seega nende põhiseadusest tulenevatest nõuetest².

¹ Vt nõukogu õigustalituse aramus (dokument 5347/19) Euroopa investeringute stabiliseerimise vahendit käsitleva ettepaneku kohta, milles nõukogu õigustalitus järeldas, et „*liidu õigusega ei või panna liikmesriigile kohustust sõlmida valitsustevahelist kokkulepet.*“ Arvamuses rõhutati ka seda, et „*ELi toimimise lepingu artikli 175 kolmandat lõiku ei või kasutada selleks, et otseselt või kaudselt sundida liikmesriike tegema täiendavaid sissemakseid liidule väljaspool liidu omavahendite süsteemi*“ (punkt 61).

² Isegi kui varem on majandus- ja rahaliidu valdkonnas sõlminud valitsustevahelisi kokkuleppeid (näiteks Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamisleping; stabiilsuse, lähenemise ja konkurentsivõime leping või osamaksete ühtsesse kriisilahendusfondi ülekandmise leping) kõik euroala liikmesriigid, on see asjaolu tingitud soovist säilitada poliitiline sidusus ning mitte ELi aluslepingutest või teisest õigusest tulenev õiguslik kohustus.